

Landskap: Småland Upptecknat av: Antt Dahlin
 Härad: Östbo Adress: Östör
 Socken: Vockery Berättat av: Nel Wilhelm Johansson
 Uppteckningsår: 1935 Född år 1864 Tjureda

6/ Uppteckningen rör "Edhafiskaren", en byggnisk gammal
fiskare vid Klären och hans äggeniflor om
fiket och fiskarnas egendommeligheter
 "Edhafiskaren", som han all-
 mänt kallas i bygden, är fiskaren
 Nel Wilhelm Johansson, Edh, Östör.
 Han är född i Tjureda församling, en
 mil norr om Vävie. Från barns-
 ben fick han lära sig att sälja ut
 fiskegarn och rikta kormor. Sjön bog
 honom med hull och hår. Röljeskval-
 get blev hans livs musik. Nu är han

livshistoria.

sjuktillstånd, men ännu har han inte be-
 gett permission. När gåddan leker eller
 när sikan går, är det inte lätt att
 hålla honom hemma. — Efter att
 ha varit bosatt på ett par andra plat-
 ser, bl. a. i Yekullmund^{*} vid Furen, där
 han var fiskare och jägare, kom han
 till Edh. Här har han nu varit om-
 kring 35 år. Under hela denna tid har
 han arrenderat fisket vid Edhs herr-
 gård, och priset därför har varit 200
 kg fisk per år. Det låter ganska
 mycket för en amatörfiskare! Men
 Johansson klagar inte, och han har tyd-
 ligen inte heller anledning därför. Nu
 har för övrigt sonen Georg Melsson
 * Yekullmunds herrgård, där Ericas Tegner på sin tid
 var informant.

gissa
 var 45

övertagit arrendet och fiskegarnen.

Det är präktiga lag i gamle fiskaren. Hans väderbitna, barkade antele skiner av livsmod, förvånsamhet och välvilja. Han är en man, som funnit sig blivna med tillverkan, en kalle, som kommit på ^{lära} tåla glöds i livet. Och sonen ser ut att ha fått med av faderns goda humör och friska arbetslust.

Skoppare, jägare och fiskare pläga i regel inte vara så noggranna samlingen. Men Axel Wilhelm Johanson är inte av den sorten. Han har varken sett sjöodjur eller några fiskeliga sjöcken till gätegäddor. Men

5062

han har sett och erferit mer än de flesta, när det gäller sjöarnas hemligheter.

"Man får snart lära sig att lista ut fiskens gång," säger han. "Eller bli ve. Det för snart att arbeta. Man måste hålla reda på lekleder och en hel del andra egenskaper."

Gäddan t. d. hon suger oftast en gång i månaden ja, när hon fått svalgkött på tänderna, så suger hon inte svalgköttet liknar ett sleps svulnad. Det kan ofta näst dölja tänderna. Det gäller att hålla reda på, när det inkräpar. En som kan det med beked, det är Hemming

- 4 -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Finket.

Gäddan och
svalgköttet

5062

Öhren på Lagansro inne i Värnamo.
Han har ett stödat rykte som fiskare
här i trakten. En vinterdag gickade
han upp 268 gröna abborrar ur
ett ger hål i Vitörtern. Det är så van-
kan bli hark när vällös. Nu börjar
man "krisha" båtarna efter Öhren. Vår
nya båt ha vi kallat Örenen. Jag har
undra ved Fleming Öhren shall säga,
för att vi krishat båten efter honom?
Ha, ha, ha! Se det är så, att vi skaffat en
bentamotax i Örenen. Det kan betonas
by avståndet i Flören är ganska be-
tydande. Anst vad det för när
en fick ro för hand. Det gick väl
i lugt väder, men då stormen var

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Öhren

5

5062

och kobjorna fräske, kan vela

Ja, man tår sig mycket på att fiska
fåg har tårt mig se på abborrarna, hur
lång vintern blir. Man kan se det
på deras kammar. Kemmen på en
abborre är indelad i flera avdel-
ningar, kan vela. Om en sin' av-
delning bekifran räknat är svar flackig
så betyder det, att man får vinder
under en månad.

Om fisket i Flören förtämlas
med ären fajarman! För en åka-
nio är sen' bozo vi en morron ogg
75 kilo sik på näcken Men nu

- 6 -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Förhåga vinters
långd på abbor-
rels hem.

Drimeringen i
fiskerbehandl.

får en värbachsam för 15-20 kilo.
Det är så, att pesten gick illa åt vi-
kan här i Neran och Turen. Den fick
gå sig ett slags loss och den obyras
lag hål på fiskarna. Ibland kunde
man få se hela drisar död fisk
ligga och flyta på vattnet.

Men det som mest fördärvar
fisket är sjöregleringarna. Vattenstän-
det i sjöa kan vara så olika. När
går t. ex. viken upp och lägger in
ron i vasskanterna, och där ligger
den till varen, då den kläckes. Men
om nu vattnet sjunker undan i viken,
som det oftast händer, då förstöres
rommen och blir mat för kräkor.

Sikpest.

Sjöreglering.

5062

Förr kunde man få storsikar på 2 och 3 kilo. Men det händer sällan numera. På siken är det rätt goda priser. En riksdaler eller 1:20 bektes man numera på borgen för siken. Och vill det sig väl, kan det fisket vere rätt lövande.

Förr i tiden var göddfisket lika lövande. Men numera är det bara "krobb" (skunt). Om någon gammelt-gödda feshat i garnen? Ja, den största jag har fått var 11 kilo. Men borta i dundbohalm-siken ha de fått en på 13. Så att nog har man fått stora göddor i den här sjö. Om en sen 13-kilosgödda är gammal? Ja, det kan

- 8 -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Siken.

8

Göddfisket.

5062

man undersöka, om man har loss
ett fjäll i gäddans nacka och räknar
årsringarna. Det är så, att fjällen har
årsringar. Men för att räkna dem
måste man oftast ha förbringsglas.
Det är samma sak med alla fiskar,
kan vara.

Abborrar, ja, det är inte så gott
om dem, här, inte.

Men mörtarna är alltså
värderade, som man säger. De går blint
i hönror och mat. De vagnar på
meter och revar helt utan betänksfullhet.
Men det är inte mycket bevänt med
den fisken. Man får i bästa fall
25 öre kilot för den. Men en lördag

- 9 -
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Mörta.

5062

under kris-tiden såldes det 300
kilo mörk på Värnans berg för
75 öre kilot. Man köpte rått och
stubb. Men "när det regnar välting
har den fattige ingen sked." I de
tiderna var det nästan omöjligt
att få köpa lämpliga nät. Det var
en rädning för mörken, kan vara."

- 10 -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10